

به نام خدا

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

پراکنش گیاهان دارویی استان تهران

از:

سعید سف کلافی

با همکاری:

محمد فیاض، مهردادخت نجف پور نوایی و سید محمد شوری

۱۳۹۱

این طرح با حمایت مالی ستاد توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب ایرانی
(معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری) اجرا شده است.

سرشناسه	: یوسف کلانی، سعید
عنوان و نام پدیدآور	: پراکنش گیاهان دارویی استان تهران/سعید یوسف کلانی، با همکاری محمد فیاض... (و دیگران)
مشخصات نشر	: تهران: موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ض. ۱۶۶ ص.: مصور (رنگی)، جدول، نمودار؛ ۲۹×۲۲ س ۲-
شابک	: ۳-۳۵۴-۴۷۳-۹۶۴-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع	: پوشش گیاهی - ایران - تهران (استان) موضوع: گیاهان دارویی - ایران - تهران (استان)
سازمان افزوده	: موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ ب ۴۹۵/ SB۲۳۲ رده بندی دیویی: ۶۳۵/۹۶۲-۹۵۵۱۲
شماره کتابخانه	: ۲۸۲۷۹۶۳
کمیته انتشارات	حسین بنیادین، استاد پژوهش مصطفی جعفری، استاد پژوهش پرویز باباخانیلو، دانشیار پژوهش
	فاطمه سفیدکن، استاد پژوهش مصطفی اسدی، استاد پژوهش سید جعفر سید اخلاقی، مدیر پژوهش
	عیسی مومن رومیانی، کارشناس ارشد سید محسن صادقیان مطهر، کارشناس ارشد
شناسنامه	
نام کتاب	: پراکنش گیاهان دارویی استان تهران
تألیف	: سعید یوسف کلانی و با همکاری محمد فیاض، مهردادخت نجف پور نوایی و پروانه عشوری
ویراستار علمی	: یونس عصری
ویراستار ادبی	: اصغر احمدی
ناظر فنی چاپ	: سید محسن صادقیان مطهر
از انتشارات	: موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
سال انتشار	: ۱۳۹۱
نوبت چاپ	: اول
شمارگان	: ۱۰۰۰
چاپخانه	: منشی
قیمت	: ۴۰۰۰۰ تومان
شابک	: ۳-۳۵۴-۴۷۳-۹۶۴-۹۷۸

تشکر و قدردانی

نخست آن بی‌همتای بزرگ را می‌ستایم که همواره الطاف بی‌پایانش را بر ما ارزانی داشته است. اکنون که به فضل خداوند منان مراحل تحقیق و نگارش این تحقیق علمی به اتمام رسیده است، نظر به این که اطلاعات پایه جهت نگارش کتاب‌های پراکنش گیاهان دارویی و صنعتی استانهای مختلف که در کتاب حاضر در زمره اولین آنها می‌باشد، حاصل تلاش و زحمات بیش از دو دهه همکاران محقق در مراکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان‌ها در اقصی نقاط کشور بوده است، بر خود لازم می‌دانم مراتب تشکر و قدردانی خود را از این عزیزان اعلام نمایم.

از کلیه مسئولین محترم سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به‌ویژه مسئولین محترم مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور و کلیه همکارانی که در اجرای این تحقیق نقش مؤثر داشته‌اند، تشکر و قدردانی می‌نماید.

از پشتیبانی‌های استادان و بزرگان ستوده علوم و فناوری گیاهان دارویی و طب ایرانی سرکار خانم دکتر سلطانخواه، جناب آقای دکتر ملاح آملی، جناب آقای دکتر آقامیری و جناب آقای دکتر عصاره که با پشتیبانی‌های مادی و معنوی خود امکان انجام این کار مهم را فراهم نمودند، نیز کمال تشکر و قدردانی را دارم. امید است، استمرار این همکاری‌ها تسریع‌کننده و زمینه‌ساز امر توسعه کشور باشد.

همچنین از جناب آقای مهندس فیاض، مجری طرح ملی، سرکار خانم مهندس نوایی که در شناسایی گیاهان دارویی با اینجانب همکاری نمودند، سرکار خانم مهندس مسوری و سرکار خانم مهندس نعمتی که در تهیه نقشه پایه استانی همکاری داشتند، سپاسگزارم.

سعید یوسف کوی

فهرست مندرجات

۱.....	چکیده
۵.....	مشخصات منطقه مورد مطالعه
۵.....	۱- <i>Achillea aucheri</i> (بومادران دماوندی)
۵.....	۲- <i>Achillea millefolium</i> (بومادران هزاربرگ)
۷.....	۳- <i>Achillea santolina</i> (بومادران)
۷.....	۴- <i>Achillea tenuifolia</i> (بومادران بیابانی)
۹.....	۵- <i>Achillea tereticaulis</i> (بومادران کوهستانی)
۱۱.....	۶- <i>Achillea galeolens</i> (آویشنک)
۱۱.....	۷- <i>Aeluropus litoralis</i> (پهن شو، ساحلی)
۱۲.....	۸- <i>Ajuga chamaecistus</i> (آدیسی و ته)
۱۴.....	۹- <i>Alcea aucheri</i> (خنمی جنوبی)
۱۴.....	۱۰- <i>Alhagi camelorum</i> (خارشتر)
۱۶.....	۱۱- <i>Allium akaka</i> (والک)
۱۸.....	۱۲- <i>Alyssum minus</i> (قدومه)
۱۸.....	۱۳- <i>Amygdalus lycioides</i> (بادام خاردار)
۱۹.....	۱۴- <i>Amygdalus scoparia</i> (بادام کوهی)
۲۱.....	۱۵- <i>Anchusa italica</i> (گاو زیان)
۲۱.....	۱۶- <i>Anthriscus nemorosa</i> (جعفری وحشی)
۲۳.....	۱۷- <i>Artemisia absinthium</i> (افستین)
۲۴.....	۱۸- <i>Artemisia aucheri</i> (درمنه کوهی)
۲۶.....	۱۹- <i>Artemisia deserti</i> (درمنه بیابانی)

- ۲۰ - *Artemisia melanolepis* (درمنه سیاه برگه) ۲۶
- ۲۱ - *Artemisia sieberi* (درمنه) ۲۸
- ۲۲ - *Asperula glomerata* (زیرینه کوهستانی) ۲۹
- ۲۳ - *Asperula odorata* (زیرینه معطر) ۳۱
- ۲۴ - *Asperula orientalis* (زیرینه شرقی) ۳۱
- ۲۵ - *Astragalus gossypinus* (گون پنبه‌ای) ۳۳
- ۲۶ - *Astragalus orientalis* (هویج کوهی) ۳۵
- ۲۷ - *Astragalus persicus* (هویج کوهی ایرانی) ۳۵
- ۲۸ - *Betonica vulgaris* (بترش) ۳۶
- ۲۹ - *Bupleurum exaltatum* (چتراندی رفیع) ۳۸
- ۳۰ - *Bupleurum rotundifolium* (چتراندی پت گرد) ۳۸
- ۳۱ - *Capparis spinosa* (حلف مار) ۴۰
- ۳۲ - *Capsella bursa - pastoris* (کیسه کشیس) ۴۰
- ۳۳ - *Carthamus oxyacantha* (گلرنگ زرد) ۴۲
- ۳۴ - *Carum carvi* (زیره سیاه اروپایی) ۴۲
- ۳۵ - *Centaurea aucheri* (گل گندم زاگرس) ۴۴
- ۳۶ - *Centaurea behen* (گل گندم طلایی) ۴۴
- ۳۷ - *Centaurea brugierana* (گل گندم مهاجر) ۴۶
- ۳۸ - *Centaurea ovina* (گل گندم رودباری) ۴۶
- ۳۹ - *Centaurea squarrosa* (گل گندم) ۴۷
- ۴۰ - *Centaurea virgata* (گل گندم ترک‌ای) ۴۹
- ۴۱ - *Chaerophyllum macropodum* (جعفری فرنگی کوهستانی) ۵۱
- ۴۲ - *Chaerophyllum macrospermum* (جعفری فرنگی معطر) ۵۱

- ۵۳..... *Chenopodium album* -۴۳ (سلمه تره)
- ۵۳..... *Chenopodium murale* -۴۴ (سلمک برگ گزنه‌ای)
- ۵۵..... *Cichorium intybus* -۴۵ (کاسنی)
- ۵۵..... *Citrullus colocynthis* -۴۶ (هندوانه ابو جهل)
- ۵۷..... *Cleome coluteoides* -۴۷ (علف ماربادکنکی)
- ۵۷..... *Cleome iberica* -۴۸ (علف مار هرز)
- ۵۹..... *Cleome spinosa* -۴۹ (علف مار گچ دوست)
- ۵۹..... *Cotoneaster divaricatus* -۵۰ (شیرخشت دو رنگ)
- ۶۱..... *Cotoneaster horizontalis* -۵۱ (شیرخشت کرمانی)
- ۶۱..... *Datura innoxiosa* -۵۲ (توبه)
- ۶۳..... *Dendrostellera lessertii* -۵۳ (بیاغ گیاه)
- ۶۳..... *Descurainia Sophia* -۵۴ (اکش رانی)
- ۶۵..... *Dianthus orientalis* -۵۵ (میخک سری)
- ۶۷..... *Diplotaenia cachrydifolia* -۵۶ (کزل جاشیری)
- ۶۷..... *Diplotaenia damavandica* -۵۷ (کزل)
- ۶۸..... *Dorema ammoniacum* -۵۸ (کماندل)
- ۶۸..... *Dracocephalum multicaulis* -۵۹ (بادرنجبویه پر ساقه)
- ۷۰..... *Ducrosia anethifolia* -۶۰ (مشگی)
- ۷۰..... *Echinophora platyloba* -۶۱ (خوشاریزه)
- ۷۲..... *Ephedra intermedia* -۶۲ (ارمک میانه)
- ۷۱..... *Ephedra procera* -۶۳ (ارمک)
- ۷۱..... *Eremostachys laciniata* -۶۴ (سنبل بیابانی پاره برگ)
- ۷۱..... *Eremostachys macrophylla* -۶۵ (سنبل بیابانی)

- ۷۶- *Eremurus stenophyllus* (سریش زربین فارنجی)..... ۷۶
- ۷۷- *Ferula galbaniflua* (باربجه)..... ۷۸
- ۷۸- *Ferula ovina* (کما)..... ۷۸
- ۷۹- *Ferula persica* (کمای ایرانی برگ پهن)..... ۸۰
- ۷۰- *Galium verum* (شیر پنیر)..... ۸۱
- ۷۱- *Grammosciadium platycarpum* (شوید ایرانی)..... ۸۱
- ۷۲- *Gundelia purni-artii* (کنگر خوراکی)..... ۸۳
- ۷۳- *Heracleum anisacis* (گلپر دماوندی)..... ۸۵
- ۷۴- *Heracleum persicum* (گلپر)..... ۸۵
- ۷۵- *Hippocle rhamnoides* (بجد تلخ)..... ۸۷
- ۷۶- *Hyoscyamus pusillus* (بذرالبنج کوچک سار)..... ۸۷
- ۷۷- *Hypericum hirtellum* (گل راعی)..... ۸۹
- ۷۸- *Hypericum perforatum* (گل راعی)..... ۸۹
- ۷۹- *Lamium album* (گزنه سفید کرکی)..... ۹۱
- ۸۰- *Leonurus cardiaca* (دم شیر)..... ۹۱
- ۸۱- *Lepidium perforatum* (ترتیزک ساقه آغوش)..... ۹۳
- ۸۲- *Malva neglecta* (پنیرک)..... ۹۳
- ۸۳- *Marrubium astracanicum* (فراسیون بنفش)..... ۹۴
- ۸۴- *Marrubium parviflorum* (فراسیون گل ریز)..... ۹۵
- ۸۵- *Marrubium vulgare* (فراسیون)..... ۹۷
- ۸۶- *Mentha longifolia* (پونه دمبرگ دار)..... ۹۷
- ۸۷- *Nepeta bracteata* (پونه سای برگه دار)..... ۹۹
- ۸۸- *Nepeta crassifolia* (پونه سای البرزی)..... ۹۹

- ۱۰۱ *Nepeta fissa* (پونه سای شکافته) ۸۹
- ۱۰۱ *Nepeta glomerulosa* (پونه سای انبوه) ۹۰
- ۱۰۳ *Nepeta ispahanica* (پونه سای اصفهانی) ۹۱
- ۱۰۳ *Nepeta pungens* (پونه سای انبوه کرمانی) ۹۲
- ۱۰۵ *Nepeta racemosa* (پونه سای خوشه‌ای) ۹۳
- ۱۰۵ *Nepeta saccharata* (پونه سای شیرین) ۹۴
- ۱۰۷ *Pegonum rubium* (خشخاش هرز) ۹۵
- ۱۰۷ *Pegonum nemorosum* (اسپند) ۹۶
- ۱۰۹ *Petalium officinale* (جعفری) ۹۷
- ۱۰۹ *Phlomis olivieri* (گوش‌ه) ۹۸
- ۱۱۱ *Phlomis orientalis* (گوش‌ه) ۹۹
- ۱۱۱ *Phlomis pungens* (گوش‌ه) ۱۰۰
- ۱۱۳ *Pimpinella affinis* (جعفری بومی سرد) ۱۰۱
- ۱۱۳ *Pimpinella aurea* (جعفری کوهی زرد) ۱۰۲
- ۱۱۵ *Pistacia khinjuk* (خینجوک) ۱۰۳
- ۱۱۵ *Prangos acaulis* (جاشیر کوتوله) ۱۰۴
- ۱۱۷ *Prangos ferulacea* (جاشیر) ۱۰۵
- ۱۱۷ *Prangos serpentina* (جاشیر رباط سفیدی) ۱۰۶
- ۱۱۹ *Prangos uloptera* (جاشیر صخره روی) ۱۰۷
- ۱۱۹ *Prosopis stephaniana* (کهورک) ۱۰۸
- ۱۲۱ *Prunus spinosa* (آلوچه) ۱۰۹
- ۱۲۱ *Pulicaria dysentrica* (کک کش) ۱۱۰
- ۱۲۳ *Reseda aucheri* (ورث بیابانی) ۱۱۱

۱۲۳	 <i>Reseda lutea</i> (ورث) - ۱۱۲
۱۲۵	 <i>Rheum ribes</i> (ریواس) - ۱۱۳
۱۲۵	 <i>Rosa canina</i> (نترن وحشی) - ۱۱۴
۱۲۷	 <i>Rosa foetida</i> (نسترن زرد) - ۱۱۵
۱۲۷	 <i>Rosa persica</i> (رز ایرانی) - ۱۱۶
۱۲۹	 <i>Rubia florida</i> (روناس پر گل) - ۱۱۷
۱۲۹	 <i>Salvia hypoleuca</i> (مریم گلی بلند) - ۱۱۸
۱۳۱	 <i>Salvia limbat</i> (مریم گلی لبه دار) - ۱۱۹
۱۳۱	 <i>Salvia macrosiphon</i> (مریم گلی لوله ای) - ۱۲۰
۱۳۳	 <i>Salvia reuterana</i> (مریم گلی اصفهانی) - ۱۲۱
۱۳۳	 <i>Salvia sclarea</i> (مریم گلی) - ۱۲۲
۱۳۵	 <i>Salvia virgata</i> (مریم گلی هر) - ۱۲۳
۱۳۵	 <i>Salvia viridis</i> (مریم گلی یک ساله) - ۱۲۴
۱۳۷	 <i>Sanguisorba minor</i> (توت روباهی بهیانی) - ۱۲۵
۱۳۷	 <i>Sisymbrium irio</i> (خاکشیر لندنی) - ۱۲۶
۱۳۹	 <i>Stachys fruticulosa</i> (سنبله ای درختچه ای) - ۱۲۷
۱۳۹	 <i>Stachys inflata</i> (سنبله ای ارغوانی) - ۱۲۸
۱۴۱	 <i>Stachys lavandulifolia</i> (چای کوهی) - ۱۲۹
۱۴۱	 <i>Tanacetum archibaldi</i> (مینای البرزی) - ۱۳۰
۱۴۴	 <i>Tanacetum polycephalum</i> (مینای پرکپه برگ نقره ای) - ۱۳۱
۱۴۴	 <i>Taraxacum baltistanicum</i> (گل قاصد کوهستانی) - ۱۳۲
۱۴۶	 <i>Taraxacum bessarabicum</i> (گل قاصد شورپسند) - ۱۳۳
۱۴۶	 <i>Taraxacum montanum</i> (گل قاصد کوهی) - ۱۳۴

۱۴۸	<i>Taraxacum roseum</i> - ۱۳۵	(گل قاصد قرمز)
۱۴۹	<i>Teucrium polium</i> - ۱۳۶	(مریم نخودی اسپانیایی)
۱۴۹	<i>Thymus fallax</i> - ۱۳۷	(آویشن آناتولی)
۱۵۱	<i>Thymus fedtschenkoi</i> - ۱۳۸	(آویشن قره باغی)
۱۵۱	<i>Thymus kotschyanus</i> - ۱۳۹	(آویشن کرک آلود)
۱۵۳	<i>Thymus pubescens</i> - ۱۴۰	(آویشن کرک آلود)
۱۵۳	<i>Tragopogon pinnatifidus</i> - ۱۴۱	(شنگ خوی)
۱۵۵	<i>Tribulus terrestris</i> - ۱۴۲	(خارخسک)
۱۵۷	<i>Orthosiphon strobilatus</i> - ۱۴۳	(عطر سنگ)
۱۵۷	<i>Verbena officinalis</i> - ۱۴۴	(بهاره پند)
۱۵۹	<i>Veronica beccabunga</i> - ۱۴۵	(بزاب بیاری)
۱۵۹	<i>Xanthium strumarium</i> - ۱۴۶	(زردتنه)
۱۶۱	<i>Ziziphora clinopodoides</i> - ۱۴۷	(کاسنی سرخ)
۱۶۱	<i>Ziziphora tenuir</i> - ۱۴۸	(کاکونی)
۱۶۴	۱۴۹ - سایر گیاهان دارویی	
۱۶۶	فهرست منابع	

فهرست نقشه ها

- ۱- نقشه پراکنش گیاه *Achillea aucheri* (بومادران دماوندی) ۶
- ۲- نقشه پراکنش گیاه *Achillea millefolium* (بومادران هزاربرگ) ۶
- ۳- نقشه پراکنش گیاه *Achillea santolina* (بومادران) ۸
- ۴- نقشه پراکنش گیاه *Achillea tenuifolia* (بومادران بیابانی) ۸
- ۵- نقشه پراکنش گیاه *Achillea vermicularis* (بومادران کوهستانی) ۱۱
- ۶- نقشه پراکنش گیاه *Acinos graveolens* (آویشنک) ۱۱
- ۷- نقشه پراکنش گیاه *Aeluropus liliifolius* (چمن شور ساحلی) ۱۳
- ۸- نقشه پراکنش گیاه *Ajuga reptans* (لبیدیسی بوته‌ای) ۱۳
- ۹- نقشه پراکنش گیاه *Alchemilla aucheri* (خنجر جنوبی) ۱۵
- ۱۰- نقشه پراکنش گیاه *Alnagi melorum* (آلنجر) ۱۵
- ۱۱- نقشه پراکنش گیاه *Allium akaka* (روانک) ۱۸
- ۱۲- نقشه پراکنش گیاه *Alyssum minus* (قدومه) ۱۸
- ۱۳- نقشه پراکنش گیاه *Amygdalus lycioides* (بادام خاردار) ۲۰
- ۱۴- نقشه پراکنش گیاه *Amygdalus scoparia* (بادام کوهی) ۲۰
- ۱۵- نقشه پراکنش گیاه *Anchusa italica* (گاو زبان) ۲۲
- ۱۶- نقشه پراکنش گیاه *Anthriscus nemorosus* (جعفری وحشی) ۲۲
- ۱۷- نقشه پراکنش گیاه *Artemisia absinthium* (افسنتین) ۲۲
- ۱۸- نقشه پراکنش گیاه *Artemisia aucheri* (درمنه کوهی) ۲۵
- ۱۹- نقشه پراکنش گیاه *Artemisia deserti* (درمنه بیابانی) ۲۸
- ۲۰- نقشه پراکنش گیاه *Artemisia melanolepis* (درمنه سیاه برگه) ۲۸
- ۲۱- نقشه پراکنش گیاه *Artemisia sieberi* (درمنه) ۳۱

- ۲۲- نقشه پراکنش گیاه *Asperula glomerata* (زیرینه کوهستانی)..... ۳۱
- ۲۳- نقشه پراکنش گیاه *Asperula odorata* (زیرینه معطر)..... ۳۳
- ۲۴- نقشه پراکنش گیاه *Asperula orientalis* (زیرینه شرقی)..... ۳۳
- ۲۵- نقشه پراکنش گیاه *Astragalus gossypinus* (گون پنبه‌ای)..... ۳۶
- ۲۶- نقشه پراکنش گیاه *Astrodaucus orientalis* (هویج کوهی)..... ۳۶
- ۲۷- نقشه پراکنش گیاه *Astrodaucus persicus* (هویج کوهی ایرانی)..... ۳۸
- ۲۸- نقشه پراکنش گیاه *Berberis vulgaris* (زرشک)..... ۳۸
- ۲۹- نقشه پراکنش گیاه *Bupleurum exaltatum* (چتر گندمی رفیع)..... ۴۰
- ۳۰- نقشه پراکنش گیاه *Bupleurum rotundifolium* (چتر گندمی برگ گرد)..... ۴۰
- ۳۱- نقشه پراکنش گیاه *Capparis spinosa* (علف مار)..... ۴۲
- ۳۲- نقشه پراکنش گیاه *Capsella bursa-pastoris* (کیسه کشیش)..... ۴۲
- ۳۳- نقشه پراکنش گیاه *Carthamus oxyacantha* (گلرنگ دره)..... ۴۵
- ۳۴- نقشه پراکنش گیاه *Carum curvi* (فلفل)..... ۴۵
- ۳۵- نقشه پراکنش گیاه *Centaurea aucheri* (گل گندم زاگرس)..... ۴۷
- ۳۶- نقشه پراکنش گیاه *Centaurea behen* (گل گندم طلایی)..... ۴۷
- ۳۷- نقشه پراکنش گیاه *Centaurea brugierana* (گل گندم مهاجر)..... ۴۹
- ۳۸- نقشه پراکنش گیاه *Centaurea ovina* (گل گندم رودباری)..... ۴۹
- ۳۹- نقشه پراکنش گیاه *Centaurea squarrosa* (گل گندم)..... ۵۱
- ۴۰- نقشه پراکنش گیاه *Centaurea virgata* (گل گندم ترکه‌ای)..... ۵۱
- ۴۱- نقشه پراکنش گیاه *Chaerophyllum macropodium* (جعفری فرنگی کوهستانی)..... ۵۳
- ۴۲- نقشه پراکنش گیاه *Chaerophyllum macrospermum* (جعفری فرنگی معطر)..... ۵۳
- ۴۳- نقشه پراکنش گیاه *Chenopodium album* (سلمه تره)..... ۵۶
- ۴۴- نقشه پراکنش گیاه *Chenopodium murale* (سلمک برگ گزنه‌ای)..... ۵۶

- ۴۵- نقشه پراکنش گیاه *Cichorium intybus* (کاسنی) ۵۸
- ۴۶- نقشه پراکنش گیاه *Citrullus colocynthis* (هندوانه ابو جهل) ۵۸
- ۴۷- نقشه پراکنش گیاه *Cleome coluteoides* (علف ماربادکنکی) ۶۰
- ۴۸- نقشه پراکنش گیاه *Cleome iberica* (علف مار هرز) ۶۰
- ۴۹- نقشه پراکنش گیاه *Cleome quinquenervia* (علف مار گچ دوست) ۶۲
- ۵۰- نقشه پراکنش گیاه *Cotoneaster discolor* (شیرخشت دو رنگ) ۶۲
- ۵۱- نقشه پراکنش گیاه *Cotoneaster kotschyi* (شیرخشت کرمانی) ۶۴
- ۵۲- نقشه پراکنش گیاه *Datura stramonium* (ناتوره) ۶۴
- ۵۳- نقشه پراکنش گیاه *Dendrostellera visseana* (سیاه گینه) ۶۶
- ۵۴- نقشه پراکنش گیاه *Descurainia Sophia* (خاکشیر ایرانی) ۶۶
- ۵۵- نقشه پراکنش گیاه *Dianthus orientalis* (دیانتس شرقی) ۶۹
- ۵۶- نقشه پراکنش گیاه *Diplazium schrydifolia* (کزل چالری) ۶۹
- ۵۷- نقشه پراکنش گیاه *Euphorbia damavandica* (کول) ۷۱
- ۵۸- نقشه پراکنش گیاه *Dorema ammoniacum* (کماکندل) ۷۱
- ۵۹- نقشه پراکنش گیاه *Dracocephalum multicaulis* (بادرنجان پر ساقه) ۷۳
- ۶۰- نقشه پراکنش گیاه *Ducrosia anethifolia* (مشگک) ۷۳
- ۶۱- نقشه پراکنش گیاه *Echinophora platyloba* (خوشاریزه) ۷۵
- ۶۲- نقشه پراکنش گیاه *Ephedra intermedia* (ارمک میانه) ۷۵
- ۶۳- نقشه پراکنش گیاه *Ephedra procera* (ارمک) ۷۷
- ۶۴- نقشه پراکنش گیاه *Eremostachys laciniata* (سنبل بیابانی پاره برگ) ۷۷
- ۶۵- نقشه پراکنش گیاه *Eremostachys macrophylla* (سنبل بیابانی) ۷۹
- ۶۶- نقشه پراکنش گیاه *Eremurus stenophyllus* (سریش زوین نارنجی) ۷۹
- ۶۷- نقشه پراکنش گیاه *Ferula galbaniflua* (باربجه) ۸۱

- ۶۸- نقشه پراکنش گیاه *Ferula ovina* (کما) ۸۱
- ۶۹- نقشه پراکنش گیاه *Ferula persica* (کمای ایرانی برگ پهن) ۸۴
- ۷۰- نقشه پراکنش گیاه *Galium verum* (شیر پنیر) ۸۴
- ۷۱- نقشه پراکنش گیاه *Grammosciadium platycarpum* (شوید ایرانی) ۸۶
- ۷۲- نقشه پراکنش گیاه *Gundelia tournefortii* (کنگر خوراکی) ۸۶
- ۷۳- نقشه پراکنش گیاه *Heracleum anisactis* (گلپر دماوندی) ۸۸
- ۷۴- نقشه پراکنش گیاه *Heracleum persicum* (گلپر) ۸۸
- ۷۵- نقشه پراکنش گیاه *Hippophae rhamnoides* (منجد تلخ) ۹۰
- ۷۶- نقشه پراکنش گیاه *Hyoscyamus pulchellus* (بذرالبنج یک ساله) ۹۰
- ۷۷- نقشه پراکنش گیاه *Hypericum virgatum* (گل راهی کرکی) ۹۲
- ۷۸- نقشه پراکنش گیاه *Hypericum perforatum* (گل راهی) ۹۲
- ۷۹- نقشه پراکنش گیاه *Camille album* (زنده ساد کرکی) ۹۴
- ۸۰- نقشه پراکنش گیاه *Camille aurantiaca* ۹۴
- ۸۱- نقشه پراکنش گیاه *Lepidium perforatum* (ترتیزک ساقه آفرش) ۹۶
- ۸۲- نقشه پراکنش گیاه *Malva neglecta* (پنیرک) ۹۶
- ۸۳- نقشه پراکنش گیاه *Marrubium astracanicum* (فراسیون بزرگ) ۹۹
- ۸۴- نقشه پراکنش گیاه *Marrubium parviflorum* (فراسیون گل ریز) ۹۹
- ۸۵- نقشه پراکنش گیاه *Marrubium vulgare* (فراسیون) ۱۰۱
- ۸۶- نقشه پراکنش گیاه *Mentha longifolia* (پونه دمبرگ دار) ۱۰۱
- ۸۷- نقشه پراکنش گیاه *Nepeta bracteata* (پونه سای برگه دار) ۱۰۳
- ۸۸- نقشه پراکنش گیاه *Nepeta crassifolia* (پونه سای البرزی) ۱۰۳
- ۸۹- نقشه پراکنش گیاه *Nepeta fissa* (پونه سای شکافته) ۱۰۵
- ۹۰- نقشه پراکنش گیاه *Nepeta glomerulosa* (پونه سای انبوه) ۱۰۵

- ۹۱- نقشه پراکنش گیاه *Nepeta ispahunica* (پونه سای اصفهانی) ۱۰۷
- ۹۲- نقشه پراکنش گیاه *Nepeta pungens* (پونه سای انبوه کرمانی) ۱۰۷
- ۹۳- نقشه پراکنش گیاه *Nepeta racemosa* (پونه سای خوشه‌ای) ۱۱۰
- ۹۴- نقشه پراکنش گیاه *Nepeta saccharata* (پونه سای شیرین) ۱۱۰
- ۹۵- نقشه پراکنش گیاه *Papver dubium* (خشخاش هرز) ۱۱۲
- ۹۶- نقشه پراکنش گیاه *Peganum harmala* (امپند) ۱۱۲
- ۹۷- نقشه پراکنش گیاه *Petroselinum crispum* (جعفری) ۱۱۴
- ۹۸- نقشه پراکنش گیاه *Phlomis olivieri* (گوش بره) ۱۱۴
- ۹۹- نقشه پراکنش گیاه *Phlomis orientalis* (گوش بره) ۱۱۶
- ۱۰۰- نقشه پراکنش گیاه *Phlomis pungens* (گوش بره بنفش) ۱۱۶
- ۱۰۱- نقشه پراکنش گیاه *Pimpinella affinis* (جعفری کوهی کردستانی) ۱۱۸
- ۱۰۲- نقشه پراکنش گیاه *Pimpinella aurea* (جعفری کوهی کردستانی) ۱۱۸
- ۱۰۳- نقشه پراکنش گیاه *Pistacia khinjuk* (خینجک) ۱۲۱
- ۱۰۴- نقشه پراکنش گیاه *Prangos acaulis* (جاشیر کوته) ۱۲۱
- ۱۰۵- نقشه پراکنش گیاه *Prangos ferulacea* (جاشیر) ۱۲۳
- ۱۰۶- نقشه پراکنش گیاه *Prangos serpentinica* (جاشیر رباط سفید) ۱۲۳
- ۱۰۷- نقشه پراکنش گیاه *Prangos uloptera* (جاشیر صخره روی) ۱۲۵
- ۱۰۸- نقشه پراکنش گیاه *Prosopis stephaniana* (کهورک) ۱۲۵
- ۱۰۹- نقشه پراکنش گیاه *Prunus spinosa* (آلوجه) ۱۲۷
- ۱۱۰- نقشه پراکنش گیاه *Pulicaria dysentrica* (کک کش) ۱۲۷
- ۱۱۱- نقشه پراکنش گیاه *Reseda aucheri* (ورث بیابانی) ۱۲۹
- ۱۱۲- نقشه پراکنش گیاه *Reseda lutea* (ورث) ۱۲۹
- ۱۱۳- نقشه پراکنش گیاه *Rheum ribes* (ریواس) ۱۳۱

- ۱۱۴- نقشه پراکنش گیاه *Rosa canina* (نترن وحشی) ۱۳۱
- ۱۱۵- نقشه پراکنش گیاه *Rosa foetida* (نترن زرد) ۱۳۳
- ۱۱۶- نقشه پراکنش گیاه *Rosa persica* (روز ایرانی) ۱۳۳
- ۱۱۷- نقشه پراکنش گیاه *Rubia florida* (روناس پرگل) ۱۳۵
- ۱۱۸- نقشه پراکنش گیاه *Salvia hypoleuca* (مریم گلی بلند) ۱۳۵
- ۱۱۹- نقشه پراکنش گیاه *Salvia limbata* (مریم گلی لبه‌دار) ۱۳۸
- ۱۲۰- نقشه پراکنش گیاه *Salvia macrosiphon* (مریم گلی لوله‌ای) ۱۳۸
- ۱۲۱- نقشه پراکنش گیاه *Salvia reuterana* (مریم گلی اصفهانی) ۱۴۰
- ۱۲۲- نقشه پراکنش گیاه *Salvia sclarea* (مریم گلی) ۱۴۰
- ۱۲۳- نقشه پراکنش گیاه *Salvia virgata* (مریم گلی هرز) ۱۴۲
- ۱۲۴- نقشه پراکنش گیاه *Salvia viridis* (مریم گلی یک ساله) ۱۴۲
- ۱۲۵- نقشه پراکنش گیاه *Salvia minor* (نفت روباه بهبهانی) ۱۴۴
- ۱۲۶- نقشه پراکنش گیاه *Thymum irio* (تیم) ۱۴۴
- ۱۲۷- نقشه پراکنش گیاه *Stachys fruticulosa* (سنبله‌ای درختچه‌ای) ۱۴۶
- ۱۲۸- نقشه پراکنش گیاه *Stachys inflata* (سنبله‌ای ارغوانی) ۱۴۶
- ۱۲۹- نقشه پراکنش گیاه *Stachys lavandulifolia* (چای کوهی) ۱۴۹
- ۱۳۰- نقشه پراکنش گیاه *Tanacetum archibaldi* (مینای البرزی) ۱۴۹
- ۱۳۱- نقشه پراکنش گیاه *Tanacetum polycephalum* (مینای پرکپه برگ نقره‌ای) ۱۵۱
- ۱۳۲- نقشه پراکنش گیاه *Taraxacum baltistanicum* (گل قاصد کوهستانی) ۱۵۱
- ۱۳۳- نقشه پراکنش گیاه *Taraxacum bessarabicum* (گل قاصد شورپسند) ۱۵۳
- ۱۳۴- نقشه پراکنش گیاه *Taraxacum montanum* (گل قاصد کوهی) ۱۵۳
- ۱۳۵- نقشه پراکنش گیاه *Taraxacum roseum* (گل قاصد قرمز) ۱۵۵
- ۱۳۶- نقشه پراکنش گیاه *Teucrium polium* (مریم نخودی اسپانیایی) ۱۵۵

- ۱۳۷- نقشه پراکنش گیاه *Thymus fallax* (آویشن آنانولی) ۱۵۸
- ۱۳۸- نقشه پراکنش گیاه *Thymus fedtschenkoi* (آویشن قره باغی) ۱۵۸
- ۱۳۹- نقشه پراکنش گیاه *Thymus kotschyanus* (آویشن کرک آلود) ۱۶۰
- ۱۴۰- نقشه پراکنش گیاه *Thymus pubescens* (آویشن کرک آلود) ۱۶۰
- ۱۴۱- نقشه پراکنش گیاه *Tragopogon graminifolius* (شگ خویی) ۱۶۲
- ۱۴۲- نقشه پراکنش گیاه *Tribulus terresteris* (خارخک) ۱۶۲
- ۱۴۱- نقشه پراکنش گیاه *Varthemia persica* (عطر سنگ) ۱۶۴
- ۱۴۴- نقشه پراکنش گیاه *Verbena officinalis* (شاه پسند) ۱۶۴
- ۱۴۵- نقشه پراکنش گیاه *Veronica beccabunga* (سیراب جویباری) ۱۶۶
- ۱۴۶- نقشه پراکنش گیاه *Xanthium amaranthifolium* (زردپنه) ۱۶۶
- ۱۴۷- نقشه پراکنش گیاه *Ziziphora clinopodoides* (کاکوتی کوهی) ۱۶۹
- ۱۴۸- نقشه پراکنش گیاه *Ziziphora tenuir* (کاکوتی) ۱۶۹

طرح شناسایی و پراکنش گیاهان دارویی استان تهران شامل بخش‌هایی از چهار برگ نقشه توپوگرافی در مقیاس ۱:۲۵۰۰۰۰ معروف به نقشه‌های چهارگوش ایرانی به نام‌های تیپ‌های گیاهی در مناطق آمل (۱۵-۳۹NJ) قزوین، تهران (۳-۳۹NI) سمنان، (۴-۳۹NI) و کرج (۲-۳۹NI) از سری K۵۵۱ انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، به عنوان تیپ‌های گیاهی استان تهران انتشار یافته است. این منطقه در موقعیت جغرافیایی بین ۳۴ تا ۳۶/۵ درجه عرض شمالی و ۵۰ تا ۵۱ درجه طول شرقی گریونیچ واقع شده است. گزارش حاضر شرح گیاهان دارویی در واحدهای تفکیک شده در نقشه ۱/۲۵۰۰۰ است که حاصل مطالعات صحرایی پوشش گیاهی در مقیاس ۱/۵۰۰۰۰ و انطباق نقشه‌های تیپ‌های گیاهی، ارزیابی منابع و قابلیت اراضی و نقشه‌های هواشناسی و طبقه‌بندی اقلیمی منطقه مورد مطالعه می‌باشد. مطالعه حاضر بر مبنای گونه‌های موجود در تیپ‌های گیاهی انجام شده در طرح شناخت مناطق اکولوژیک تهیه و ارائه شده است. در این راستا پس از شناسایی گونه‌های دارویی نقشه پراکنش و خصوصیات رویشگاهی آن ارائه گردیده است. همچنین در این گزارش وضعیت عمومی منطقه از قبیل کشاورزی، آب و هوا، زمین‌شناسی، هیدرولوژی و خاک‌شناسی استان، به‌طور اجمال تشریح شده است. براساس نتایج مطالعات انجام‌شده، استفاده از اراضی در حال حاضر بدین‌گونه است که استان تهران با مساحت ۱/۲۰۰/۹۰۰ هکتار دارای ۶۷ تیپ گیاهی با وسعت ۷۳/۵۴۹ هکتار است که در حدود ۶۱ درصد مساحت استان را به خود اختصاص داده‌است. اراضی زراعی منطقه با وسعت ۳۱/۳۴۶ هکتار، ۲۶ درصد عرصه و اراضی شهری و مراکز جمعیتی با ۹۰۰۶۷ هکتار مساحت، در حدود ۷/۵ درصد و بقیه که کمتر از ۶ درصد کل اراضی می‌باشد مربوط به دریاچه‌ها، اراضی پست بدون پوشش (Badlands)، جنگل‌ها و ... می‌باشد.

گروه‌های گیاهی درمنه دشتی (*Artemisia sieberi*) و گون (*Artemisia spp.*) به‌ترتیب با مساحتی بالغ بر ۴۱۷۴۸۳ و ۳۵۳۴۴۶ هکتار، معادل ۳۴ و ۲۹ درصد عرصه گسترش تیپ‌های گیاهی، بیشترین مساحت را به خود اختصاص داده‌اند.

گونه‌های دارویی شناسایی شده در استان تهران بالغ بر ۱۴۸ گونه در قالب ۸۵ جنس می‌باشد که به‌تایید حروف عبارت است از:

1	<i>Achillea vermicularis</i>	38	<i>Centaurea squarrosa</i>	75	<i>Hippophae rhamnoides</i>	112	<i>Reseda lutea</i>
2	<i>Achillea aucheri</i>	39	<i>Centaurea virgata</i>	76	<i>Hyoscyamus pusillus</i>	113	<i>Rheum ribes</i>
3	<i>Achillea millefolium</i>	40	<i>Centaurea bruguieriana</i>	77	<i>Hypericum hirtellum</i>	114	<i>Rosa canina</i>
4	<i>Achillea santolina</i>	41	<i>Chaerophyllum macropodium</i>	78	<i>Hypericum perforatum</i>	115	<i>Rosa foetida</i>
5	<i>Achillea tenuifolia</i>	42	<i>Chaerophyllum macrospermum</i>	79	<i>Lamium album</i>	116	<i>Rosa persica</i>
6	<i>Acinos graveolens</i>	43	<i>Chenopodium album</i>	80	<i>Leonurus cardiac</i>	117	<i>Rubia florida</i>
7	<i>Aeluropus littoralis</i>	44	<i>Chenopodium murale</i>	81	<i>Lepidium perforatum</i>	118	<i>Salvia hypoleuca</i>
8	<i>Ajuga chamaecistus</i>	45	<i>Cichorium intybus</i>	82	<i>Malva neglecta</i>	119	<i>Salvia limbata</i>
9	<i>Alcea aucheri</i>	46	<i>Citrullus colocynthis</i>	83	<i>Marrubium astracanicum</i>	120	<i>Salvia macrosiphon</i>
10	<i>Alhagi camelorum</i>	47	<i>Cleome coluteoides</i>	84	<i>Marrubium parviflorum</i>	121	<i>Salvia reuterana</i>
11	<i>Allium Akaka</i>	48	<i>Cleome iberica</i>	85	<i>Marrubium vulgare</i>	122	<i>Salvia sclarea</i>
12	<i>Alyssum minus</i>	49	<i>Cleome quinquevneria</i>	86	<i>Mentha longifolia</i>	123	<i>Salvia virgata</i>
13	<i>Amygdalus lycioides</i>	50	<i>Cotoneaster discolor</i>	87	<i>Nepeta bracteata</i>	124	<i>Salvia viridis</i>
14	<i>Amygdalus scoparia</i>	51	<i>Cotoneaster kotschyi</i>	88	<i>Nepeta crassifolia</i>	125	<i>Sanguisorba minor</i>
15	<i>Anchusa italica</i>	52	<i>Datura stramonium</i>	89	<i>Nepeta fissa</i>	126	<i>Sisymbrium</i>
16	<i>Anthriscus nemorosus</i>	53	<i>Dendrostellera lessertii</i>	90	<i>Nepeta glomerulosa</i>	127	<i>Sisymbrium fruticulosa</i>
17	<i>Artemisia absinthium</i>	54	<i>Descranea sophia</i>	91	<i>Nepeta ispanica</i>	128	<i>Stachys inflata</i>
18	<i>Artemisia aucheri</i>	55	<i>Dianthus orientalis</i>	92	<i>Nepeta pungens</i>	129	<i>Stachys andropogonifolia</i>
19	<i>Artemisia deserti</i>	56	<i>Diplotaenia damavandica</i>	93	<i>Nepeta racemosa</i>	130	<i>Thymus archibaldi</i>
20	<i>Artemisia melanolepis</i>	57	<i>Diplotaenia cachrydifolia</i>	94	<i>Nepeta saccata</i>	131	<i>Thymus polycephalus</i>
21	<i>Artemisia sieberi</i>	58	<i>Dorema ammoniacum</i>	95	<i>Papaver dubium</i>	132	<i>Thymus baltistanicum</i>
22	<i>Asperula glomerata</i>	59	<i>Dracocephalum multicaulis</i>	96	<i>Peganeum</i>	133	<i>Taraxacum bessarabicum</i>
23	<i>Asperula odorata</i>	60	<i>Ducrosia anethifolia</i>	97	<i>Peganeum</i>	134	<i>Taraxacum montanum</i>
24	<i>Asperula orientalis</i>	61	<i>Echinophora platyloba</i>	98	<i>Phlomis</i>	135	<i>Taraxacum roseum</i>
25	<i>Astragalus gossypinus</i>	62	<i>Ephedra intermedia</i>	99	<i>Phlomis orientalis</i>	136	<i>Teucrium polium</i>
26	<i>Astrodaucus orientalis</i>	63	<i>Ephedra procera</i>	100	<i>Phlomis pungens</i>	137	<i>Thymus fallax</i>
27	<i>Astrodaucus persicus</i>	64	<i>Eremostachys laciniata</i>	101	<i>Pimpinella affinis</i>	138	<i>Thymus fedtschenkoi</i>
28	<i>Berberis vulgaris</i>	65	<i>Eremostachys macrophylla</i>	102	<i>Pimpinella aurea</i>	139	<i>Thymus kotschyianus</i>
29	<i>Bupleurum exaltatum</i>	66	<i>Eremurus strophyllus</i>	103	<i>Pimpinella khinjuk</i>	140	<i>Thymus pubescens</i>
30	<i>Bupleurum rotundifolium</i>	67	<i>Ferula galbanifera</i>	104	<i>Prangos acaulis</i>	141	<i>Tragopogon graminifolius</i>
31	<i>Capparis spinosa</i>	68	<i>Ferula</i>	105	<i>Prangos ferulacea</i>	142	<i>Tribulus terrestris</i>
32	<i>Capsella bursa pastoris</i>	69	<i>Ferula persica</i>	106	<i>Prangos serpentinea</i>	143	<i>Varthemia persica</i>
33	<i>Carthamus oxyacantha</i>	70	<i>Ferula verticillata</i>	107	<i>Prangos uloptera</i>	144	<i>Verbena officinalis</i>
34	<i>Carum carvi</i>	71	<i>Gratiola</i>	108	<i>Prosopis stephaniana</i>	145	<i>Veronica beccabunga</i>
35	<i>Centaurea aucheri</i>	72	<i>Gratiola</i>	109	<i>Prunus spinosa</i>	146	<i>Xanthium strumarium</i>
36	<i>Centaurea behen</i>	73	<i>Gratiola</i>	110	<i>Pulicaria dysentrica</i>	147	<i>Ziziphora clinopodioides</i>
37	<i>Centaurea</i>	74	<i>Heracleum persicum</i>	111	<i>Reseda aucheri</i>	148	<i>Ziziphora tenuir</i>